

Recycling van luiers, komt het er aan of niet?

In landelijke media is regelmatig aandacht voor recycling van luiers. De toonzetting is optimistisch, de recycling komt er aan. Dat wordt al een tijdje geroepen en gemeenten worden ongeduldig. Wat is nu de feitelijke situatie? Heeft het nut om vast met de inzameling van luiers te starten? En wat kunnen gemeenten doen om het luierafval te verminderen? In dit artikel gaat het Kernteam van het Luiersproject in op deze vragen.

Waarom is het belangrijk luiers te recyclen?

In de eerste plaats is het goed om nog eens na te gaan waarom het belangrijk is luiers te recyclen. In luiers zitten grondstoffen (kunststoffen, vezels, SAP) die volgens het principe van de circulaire economie teruggewonnen moeten worden. Deze grondstoffen worden nu nog verbrand, iets dat we in een circulaire economie juist niet willen. Dat recyclen kost uiteraard energie, maar het produceren van nieuwe grondstoffen eveneens. Door te recyclen wordt nieuwe productie van grondstoffen uitgespaard en kan uit de natte inhoud door middel van vergisting op efficiënte wijze energie worden teruggewonnen. Ook wordt het mogelijk om uit ontlasting meststoffen zoals struviet terug te winnen. Recycling heeft daarnaast het voordeel dat het op termijn gebruik kan gaan maken van duurzame energie, dan past het helemaal bij de principes van de circulaire economie.

Recycling van luiers levert niet alleen maar nieuwe grondstoffen op. Twee initiatiefnemers hebben hun recyclingproces voor luiers vergeleken met verbranding en concluderen dat er een significante bijdrage wordt geleverd aan de reductie van CO₂-emissie wanneer luiers worden gerecycled. Recycling van luiers is dus uiterst duurzaam.

Wanneer komt het nou?

In september 2016 organiseerde het kernteam van het Ketenproject Luiers een bijeenkomst met gemeenten en recyclers (zie voor een verslag [de pagina over de luierketen op de website van VANG](#)). Vier recyclers hebben hun plannen gepresenteerd en gaven aan er vertrouwen in te hebben dat er in 2018 recycling kan plaatsvinden van luiers. Men houdt een slag om de arm, één en ander is nog wel afhankelijk van zaken als een beslissing voor investering. Als de plannen doorgaan dan kunnen er op afzienbare termijn op enkele plekken in Nederland fabrieken staan die luiers recyclen. Per installatie is de capaciteit nog beperkt tot zo'n 10.000 – 20.000 ton. Naast de vier recyclers zijn er andere partijen die eveneens aan de weg timmeren. In 2017 is inmiddels de eerste vergunning afgegeven voor een recyclinginstallatie in Weurt.

Roet in het eten? Over risicostoffen

Helaas zijn nog niet alle hordes genomen. In luiers, maar met name ook in incontinentiemateriaal, zitten ziekteverwekkers en medicijnresten. Deze risicostoffen mogen uiteraard niet kunnen verspreiden tijdens of na recycling. Op dit ogenblik is nog niet met zekerheid te zeggen dat dit het geval is. Het kernteam organiseerde in maart een sessie met recyclers en diverse experts om na te gaan wat er nodig is om aan te tonen dat recycling op een veilige en verantwoorde manier gebeurt. Dit is een absolute voorwaarde voor recycling. Het Ministerie van I&M, Rijkswaterstaat en RIVM ontwikkelen een methodiek waarmee de veilige recycling beoordeeld kan worden.

Kosten voor recycling

De grote hamvraag is: wat gaat recycling kosten? Dat mag niet veel meer zijn dan het huidige alternatief van verbranden. Het tarief voor recycling is feitelijk nog niet bekend. Dat is ook nog niet exact aan te geven, de fabrieken staan er immers nog niet. Recycling moet voor de meeste initiatiefnemers kunnen concurreren met verbranding, anders is voor hen geen business case te maken. Op basis van de informatie die nu voorligt, is niet eenduidig aan te geven of dit streven gaat lukken. Een uitgangspunt van het VANG-beleid is dat ketens ook financieel gesloten moeten worden. Aan de hand van gesprekken met recyclers gaat het Kernteam van het ketenproject na of

daarvoor meer moet gebeuren.

Inzamelen of niet: advies aan gemeenten, kinderdagverblijven en zorginstellingen

Veel gemeenten en kinderdagverblijven overwegen om luiers apart in te zamelen. Zoals boven is aangegeven is dat ook absoluut zinvol. Op dit ogenblik kunnen luiers echter nog niet worden gerecycled. Het Kernteam beveelt gemeenten, kinderdagverblijven en zorginstellingen aan om in planvorming het inzamelen van luiers mee te nemen, maar invoering daarvan te laten afwachten tot het moment dat er ook concrete mogelijkheid voor recycling is. Gemeenten die nu nog steeds luiers inzamelen wordt aanbevolen om alles op alles te zetten dit nog even vol te houden. Gemeenten die in contact zijn met mogelijke recyclers doen er goed aan dit contact in stand te houden. Voor een goede afweging is het daarbij ook zinvol om contact te zoeken met andere initiatiefnemers.

Luierafval verminderen door preventie

Naast recycling van luiers en incontinentiemateriaal staat preventie daarvan hoog op de agenda. Milieu Centraal verspreidt bijvoorbeeld informatie over wasbare luiers en moedigt gemeenten aan daarmee aan de slag te gaan (<https://www.milieucentraal.nl/bewust-winkelen/mazzelkontjes/samenwerking-gemeenten/>). Uit ervaring is gebleken dat daarmee een significante reductie is te behalen.